

1. Nazwa kierunku	bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe [National and International Security]
2. Wydział	Wydział Nauk Społecznych
3. Cykl rozpoczęcia	2021/2022 (semestr zimowy), 2022/2023 (semestr zimowy), 2023/2024 (semestr zimowy)
4. Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
5. Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6. Forma prowadzenia studiów	niestacjonarna
7. Kod ISCED	0312 (Politologia i wiedza o społeczeństwie)
8. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Kierunek Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe w pełni wpisuje się w „Strategię rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012-2020”.</p> <p>Koresponduje on z celami strategicznymi wyznaczonymi w tym dokumencie, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jego głównym założeniem jest zapewnienie innowacyjnego kształcenia oraz nowoczesnej oferty dydaktycznej, która jest kompatybilna z wymogami rynku pracy na początku drugiej dekady XXI wieku; - kierunek zakłada efektywne i wielowymiarowe współdziałanie z otoczeniem Uniwersytetu Śląskiego. Co za tym idzie, współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odgrywa tu zasadniczą rolę. Obejmuje ona m.in. dostosowywanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy, konsultacje dotyczące funkcjonowania Kierunkowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, prowadzonych przez praktyków zajęć, praktyk zawodowych lub wspólnych inicjatyw naukowych, w tym budowania „trójkątów wiedzy”; - stworzenie kierunku ma także odpowiadać prowadzonym od lat badaniom w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, w tym istniejącym od 40 lat Zakładzie Stosunków Międzynarodowych, którego pracownicy zajmują się problematyką bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Otworzenie kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe ułatwi w tym kontekście tworzenie innowacyjnych zespołów naukowych oraz powiązań badawczych w Polsce i na świecie. <p>Kierunek Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe jest również w pełni zgodny ze „Strategią rozwoju Wydziału Nauk Społecznych” oraz „Strategią rozwoju Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa”. Kierunek w pełni wpisuje się również w misję Uniwersytetu Śląskiego odpowiadając na wzrastające edukacyjne potrzeby społeczności, w tym zapewnienie podstawowej, szeroko rozumianej potrzeby bezpieczeństwa.</p>
9. Liczba semestrów	6
10. Tytuł zawodowy	licencjat
11. Specjalności	nie dotyczy
12. Semestr od którego rozpoczyna się realizacja specjalności	nie dotyczy
13. Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] nauki o polityce i administracji (dziedzina nauk społecznych): 100%
14. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] nauki o polityce i administracji (dziedzina nauk społecznych): 100%

15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	30%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	174
18.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	120
19.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	Zrealizowanie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych w programie studiów.
20.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>Dyplomowanie na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach.</p> <p>Ponadto, na Wydziale Nauk Społecznych ustalono następujące zasady szczegółowe dla kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca dyplomowa powinna być złożona w dziekanacie co najmniej 7 dni przed planowanym terminem obrony, – recenzje prac dyplomowych są składane w dziekanacie wraz z resztą dokumentacji już po egzaminie dyplomowym, – recenzja powinna zawierać uzasadnienie wystawionej oceny, – praca dyplomowa jest przygotowywana indywidualnie przez studenta, – praca dyplomowa ma charakter teoretyczny z możliwością uwzględnienia części badawczej lub praktycznej, – w ramach egzaminu dyplomowego, student powinien odpowiedzieć na trzy pytania zadane przez komisję, dotyczące problematyki z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki podjętej w pracy licencjackiej.
21.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	<p>W trakcie studiów student jest zobowiązany do zrealizowania 4-tygodniowych praktyk zawodowych (160 godzin)</p> <p>Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe</p> <p>Regulamin i ramowy program praktyk</p> <p>§1. Postanowienia ogólne</p> <p>1. Podstawę organizacji studenckich praktyk zawodowych, zwanych dalej „praktykami”, stanowią w Instytucie Nauk Politycznych i</p>

Dziennikarstwa przepisy §5 i §13 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach z dnia 14 maja 2012 r. oraz Zarządzenie nr 41/2007 z dnia 27 czerwca 2007 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Śląskim i obowiązków opiekunów praktyk /tekst jednolity/ (Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r.).

2. Zasady odbywania praktyk studenckich na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe określa program kształcenia i plan studiów zatwierdzone przez Radę Wydziału Nauk Społecznych z dnia 17.07.2012 r.

3. Celem praktyki jest:

- rozwijanie umiejętności wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach,
- poznanie struktur i mechanizmów funkcjonowania instytucji, organizacji i przedsiębiorstw związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym,
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: analitycznych (w tym szczególnie zagrożeń dla bezpieczeństwa), organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji, zwalczania przestępczości etc.,
- przygotowanie studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania,
- stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej studenta na rynku pracy w drugiej dekadzie XXI wieku.

4. Student studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych pierwszego stopnia nie wcześniej niż po skończeniu pierwszego semestru zobowiązany jest do odbycia obowiązkowej praktyki trwającej nie krócej niż cztery tygodnie i zaliczenia jej do końca letniej sesji egzaminacyjnej w semestrze szóstym.

5. Praktyki mogą być organizowane w trybie:

- indywidualnym – student samodzielnie nawiązuje kontakt z instytucją lub organizacją, w której będzie realizowana praktyka lub korzysta ze wskazówek opiekuna praktyk,
- praktyki odbytej w ramach projektu pt. Uniwersytet Partnerem Gospodarki Opartej na Wiedzy (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet IV, Działanie 4.1.1) lub
- uznania wykonywanej przez studenta studiów niestacjonarnych pracy zarobkowej w poczet praktyki według warunków określonych w §4.

6. Odbywanie praktyki nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczania zajęć objętych planem studiów ani też nie jest podstawą do usprawiedliwienia jego nieobecności na tych zajęciach.

7. Student powinien we własnym zakresie poszukiwać instytucji, w której odbędzie praktykę; samodzielność studenta pod tym względem należy uważać za istotny element realizacji jednego z podstawowych celów praktyki - rozpoczęcia samodzielnej aktywności zawodowej. Uczelnia może rekomendować miejsce i formę odbywania praktyki.

8. Student niepełnosprawny ma prawo odbycia praktyk według indywidualnego dostosowania studiów (IDS), który umożliwi osiągnięcie i weryfikację efektów kształcenia dostosowaną do charakteru jego niepełnosprawności.

9. Dziekan ma prawo skierować studenta do Biura ds. Osób Niepełnosprawnych w celu uzyskania opinii o zakresie dostosowania.

10. Student z przyznanym IDS może wnioskować do Dziekana o przyznanie na czas odbywania praktyk studenckich tutora.

11. Studentowi nie przysługuje od Uniwersytetu żadne świadczenia z tytułu praktyki.

§2. Opiekun praktyk

1. Nadzór dydaktyczny nad praktyką sprawuje opiekun praktyki wyznaczony przez dziekana spośród nauczycieli akademickich wydziału.

2. Opiekun praktyki jest przełożonym studentów odbywających praktykę zgodnie z jej celami i ustalonym programem.

3. Opiekun jest zobowiązany do:

- a) wydawania studentom skierowań do zakładu pracy wg wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r., na podstawie zawartych porozumień;
- b) zapoznania studentów z programem praktyki w terminie przynajmniej na jeden miesiąc przed jej rozpoczęciem, wskazując rodzaj praktyki, termin jej rozpoczęcia i czas trwania;
- c) odbierania od studentów oświadczeń o zapoznaniu się z zasadami organizacji praktyk wg wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r.;
- d) sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przez studentów zadań wynikających z programu praktyk;

<p>e) udzielania pomocy i porad studentom odbywającym praktykę;</p> <p>f) kontrolowania przebiegu praktyk, czuwania nad zapewnieniem warunków niezbędnych do prowadzenia praktyki, zgodnie z ustaleniami porozumienia zawartego pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy;</p> <p>4. Opiekun praktyk opiniuje decyzję o wyrażeniu zgody na:</p> <ul style="list-style-type: none">- uznanie praktyki odbytej w ramach projektu UPGOW lub- uznanie pracy zarobkowej studenta jako praktyki zawodowej. <p>§3. Realizacja praktyki w trybie indywidualnym</p> <p>1. Opiekun wraz ze studentem ustala miejsce odbywania praktyk i wystawia imienne skierowanie na praktykę .</p> <p>2. Miejscem odbywania praktyk mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none">- Służby mundurowe, w tym w szczególności:<ul style="list-style-type: none">policja,wojsko,służby specjalne,Straż Graniczna,Służba Więzienna,straż pożarna.- Administracja samorządowa i państwowa szczebla lokalnego, wojewódzkiego i państwowego, ze szczególnym uwzględnieniem komórek zajmujących się bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym (urzędy miasta, urzędy powiatowe, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe, ministerstwa, kancelarie, konsulaty, ambasady, prokuratura, sądy, okręgowe komisje wyborcze, placówki dyplomatyczne i konsularne etc..- Instytucje państwowe o charakterze obronnym, politycznym, ekonomicznym, społecznym, w tym m.in. Ministerstwo Obrony Narodowej, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Sejm RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Kancelaria Prezydenta RP, Instytut Pamięci Narodowej.- Organizacje rządowe i pozarządowe, których działalność obejmuje sferę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.- Zespoły reagowania kryzysowego.- Przedstawicielstwa Polski za granicą, np. przedstawicielstwa w UE, NATO i innych organizacjach międzynarodowych.- Ośrodki badawcze zajmujące się problematyką szeroko rozumianego bezpieczeństwa (politycznego, militarnego, gospodarczego, kulturowego, informacyjnego, w tym teleinformatycznego).- oraz inne placówki, których działalność i charakter koreluje z kierunkiem studiów. <p>3. Odbycie praktyk w jednym ze wskazanych wyżej miejsc jest warunkiem otrzymania wpisu do indeksu. Wszelkie inne miejsca odbywania praktyk muszą być wcześniej uzgodnione z opiekunem praktyk.</p> <p>4. W celu realizacji praktyk Dziekan Wydziału Nauk Społecznych zawiera porozumienie z organizacją, w której student odbywa praktykę. Wzór porozumienia stanowi załącznik nr 1– do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r.;</p> <p>5. Studenci kierowania na praktyki są objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu w tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach. Świadczenia określone w tej ustawie są finansowane ze środków budżetu państwa.</p> <p>6. Załącznikiem nr 1 do porozumienia jest ramowy program praktyki.</p> <p>7. Ramowy program praktyki powinien obejmować następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none">- imię i nazwisko oraz rok studiów, stopień, tryb, specjalność studenta kierowanego na praktykę,- nazwa i adres instytucji do której student jest kierowany na praktykę,- termin praktyki,- nazwisko osoby kontaktowej pełniącej opiekę nad studentem w organizacji,- opis obszaru techniczno-organizacyjnego i merytorycznego praktyki. <p>§4. Zaliczenie praktyki</p> <p>1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest jej odbycie w ustalonym terminie i wykazanie się wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi, dla których praktyka została zorganizowana.</p>
--

		<p>2. Po zakończeniu realizacji praktyki w trybie indywidualnym student dostarcza opiekunowi raport z realizacji praktyki wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r. (formularz wypełnia student; pieczęć organizacji i podpis – wymagane).</p> <p>3. Dziekan może także zaliczyć praktykę na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej studenta w kraju lub za granicą, zgodnej z profilem kształcenia na kierunku studiów, wykonywanej w okresie nie krótszym niż określony w planie studiów. W celu zaliczenia pracy zawodowej jako odbytej praktyki, student składa do Dziekana wnioski wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r. zaopiniowany przez opiekuna praktyki.</p> <p>4. Dziekan może także zaliczyć praktykę odbytą w ramach projektu pt. Uniwersytet Partnerem Gospodarki Opartej na Wiedzy (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet IV, Działanie 4.1.1) jako praktykę zawodową. W celu zaliczenia praktyki, student składa do Dziekana wnioski wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3a do zarządzenia nr 93 Rektora UŚ z dnia 17.09.2009 r. zaopiniowany przez opiekuna praktyki.</p> <p>5. Wpisu zaliczenia praktyki zawodowej studenta dokonuje opiekun praktyki po zapoznaniu się dokumentacją dotyczącą przebiegu praktyki lub decyzji Dziekana .</p> <p>6. Praktyka kończy się uzyskaniem wpisu zaliczenia bez oceny do indeksu.</p> <p>7. Za praktykę będącą częścią programu studiów w tym również praktykę fakultatywną przewidzianą w § 1 pkt. 6 przypisuje się 6 punktów kredytowych (ECTS).</p> <p>8. Dokumentacja z przebiegu praktyki jest przechowywana przez opiekuna praktyki przez okres 5 lat od momentu zaliczenia praktyki.</p>
22.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki</p>	6
23.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów; • na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 	120
24.	Ogólna charakterystyka kierunku	<p>Program studiów Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe jest wyrazem interdyscyplinarnego podejścia do problematyki bezpieczeństwa. Profil studiów ma charakter ogólnoakademicki. Jego głównym celem jest przygotowanie studenta do pracy w organizacjach, instytucjach i służbach zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem, obejmującym aspekty tak wewnętrzne, narodowe jak i międzynarodowe. Jednocześnie zapewnia absolwentom podstawową wiedzę i umiejętności z zakresu nauk politycznych i stosunków międzynarodowych, co ma istotne znaczenie w kontekście dynamiki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa</p>

narodowego i międzynarodowego. Uzyskane przez absolwentów umiejętności, dzięki połączeniu aspektów teoretycznych i praktycznych, zapewnią wielowymiarowe przygotowanie do pełnionych w przyszłości obowiązków w ramach pracy zawodowej. Za przygotowanie teoretyczne odpowiadają w głównej mierze pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, w tym badacze z zakresu stosunków międzynarodowych oraz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Wymiar praktyczny realizowany jest natomiast przez specjalistów z zakresu prawa karnego, psychologii, sił zbrojnych, służb specjalnych a także innych służb mundurowych.

Celem studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe jest wykształcenie u absolwentów umiejętności trafnego identyfikowania zagrożeń dla szeroko pojętego bezpieczeństwa, a także właściwego wyboru środków w celu ich eliminowania bądź ograniczania, tak z perspektywy uwarunkowań wewnętrznych poszczególnych państw (bezpieczeństwo wewnętrzne), jak i ewolucji bliższego lub dalszego środowiska międzynarodowego (bezpieczeństwo zewnętrzne). W ramach bezpieczeństwa wewnętrznego chodzi nie tylko o ukazanie roli służb mundurowych w gwarantowaniu konstytucyjnego porządku państwa, ale również o przyswojenie podstawowej wiedzy z zakresu wszystkich dziedzin bezpieczeństwa państwa: politycznego, ekonomicznego, społecznego (w tym socjalnego) czy bezpieczeństwa kulturowego. Drugim wymiarem bezpieczeństwa eksponowanym w ramach kierunku jest bezpieczeństwo zewnętrzne, ujmowane w kontekście zjawisk i procesów występujących w środowisku międzynarodowym. Celem bezpieczeństwa zewnętrznego jest rozpoznawanie zagrożeń dla bezpieczeństwa danego państwa i przeciwdziałanie im za pomocą instrumentów tak unilateralnych, jak i we współpracy z innymi uczestnikami stosunków międzynarodowych, we wszystkich ich płaszczyznach: politycznej, militarnej (wojskowej), gospodarczej i kulturowej. Analizowane będą wymiary subregionalny, regionalny i globalny. Jeśli przedmiotem studiów jest bezpieczeństwo pewnej zbiorowości państw, to wówczas zasadne jest stosowanie terminu „bezpieczeństwo międzynarodowe”. Wieloaspektowe ujęcie bezpieczeństwa w ramach kierunku ma zatem na celu wykształcenie u absolwentów wiedzy, umiejętności i kompetencji przydatnych do rozumienia specyfiki oraz zwalczania współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa człowieka i jego zbiorowości w różnych sferach.

Absolwent studiów I stopnia Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe posiada wiedzę na temat podstawowych procesów politycznych w wymiarze wewnętrznym i międzynarodowym, w tym m.in. systemu politycznego RP, współczesnych systemów politycznych krajów Europy Zachodniej i Wschodniej, historii politycznej Europy i świata czy najnowszej historii Polski. Posiada umiejętność rozpoznawania i analizowania zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, w oparciu o uzyskaną wiedzę teoretyczną (teoria bezpieczeństwa, strategię bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego mocarstw, wstęp do studiów strategicznych, prawo wojny i konfliktów zbrojnych), jak i praktyczną (konflikty zbrojne i spory międzynarodowe w okresie pozimnowojennym, rola sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa, służby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa, przestępczość transnarodowa i sposoby jej zwalczania). Zna specyfikę polityk bezpieczeństwa wybranych podmiotów międzynarodowych (nie tylko Polski, ale także wybranych państw europejskich i pozaeuropejskich). Absolwent Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego rozpoznaje i rozumie istotę radykalnych ideologii jako wyzwania dla członków społeczności międzynarodowej (radykalne doktryny polityczne, fundamentalizm islamski, terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, cywilizacyjne i kulturowe aspekty bezpieczeństwa), jak i zna praktyczne sposoby ich zwalczania (metody i techniki operacyjne sił specjalnych w Polsce i na świecie, Straż Graniczna jako komponent systemu bezpieczeństwa państwa, zwalczanie przestępczości zorganizowanej, system więziennictwa). Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej a także kontynuowania nauki na studiach II stopnia. Absolwenci studiów pierwszego stopnia Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe mogą uzyskać dodatkowe wykształcenie z zakresu bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych w ramach studiów II stopnia w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na kierunku politologia (specjalność: współczesne stosunki międzynarodowe).

Studia I stopnia Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego mają na celu przygotowanie absolwentów do pracy w:

- w organizacjach rządowych i pozarządowych, których działalność obejmuje sferę bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego,
- w administracji publicznej różnego szczebla (lokalnego, wojewódzkiego, państwowego), w komórkach zajmujących się bezpieczeństwem narodowym,
- samorządzie lokalnym i regionalnym,
- w partiach politycznych,
- w przedsiębiorstwach działających na rynkach międzynarodowych,

	<ul style="list-style-type: none">– w szeroko pojętych środkach masowego przekazu, w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego,– w ośrodkach badawczych zajmujących się problematyką szeroko rozumianego bezpieczeństwa (politycznego, militarnego, gospodarczego, kulturowego, informacyjnego, w tym teleinformatycznego),– zespołach reagowania kryzysowego,– a także szeroko pojętych służbach mundurowych i specjalnych (takich jak: policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczna czy Wojsko Polskie). <p>Warto dodać, iż Uniwersytet Śląski dysponuje bogatymi zasobami literatury obowiązkowej, która zapewni uzyskanie deklarowanych efektów kształcenia. Jest ona dostępna m.in. w:</p> <ul style="list-style-type: none">– Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych,– Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej,– Bibliotece Cyfrowej Uniwersytetu Śląskiego, systemie ONELOG.
25. Ogólna charakterystyka specjalności	Nie dotyczy